

Kurz pro výchovné poradce

Právní rámec výkonu poradenské činnosti

Text k předmětu
Školské zákony a vyhlášky
Zákon č. 561/2004 Sb.
Autor: Ing. Vlasta Šormová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zákon č. 561/2004 Sb.

ZÁKON ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

ve znění zákonů

č. 383/2005 Sb.,

č. 112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č. 161/2006 Sb., č. 165/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 342/2006 Sb., č. 624/2006 Sb.,

č. 217/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 343/2007 Sb.,

č. 58/2008 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 189/2008 Sb., č. 242/2008 Sb.,

č. 243/2008 Sb., č. 306/2008 Sb., č. 384/2008 Sb.,

č. 49/2009 Sb., č. 227/2009 Sb. a č. 378/2009 Sb.

2

Přehled § 1 - § 8

ČÁST PRVNÍ

Obecná ustanovení

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Zásady a cíle vzdělávání

Vzdělávací programy

- § 3 Systém vzdělávacích programů
- § 4 Rámcové vzdělávací programy
- § 5 Školní vzdělávací programy
- § 6 Vzdělávací program pro vyšší odborné vzdělávání
- § 7 Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení
- § 8 Právní postavení škol a školských zařízení
  - § 8a Název právnické osoby a organizační složky státu nebo její součástí

3

Přehled § 9 - § 22

Dlouhodobé záměry a výroční zprávy

- § 9 Dlouhodobé záměry
- § 10 Výroční zprávy
- § 11 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem rámcovou strukturu, obsah a postup zpracování dlouhodobých záměrů a výročních zpráv a termíny jejich předkládání a zveřejňování.
- § 12 Hodnocení škol, školských zařízení a vzdělávací soustavy
- § 13 Vyučovací jazyk
- § 14 Vzdělávání příslušníků národnostních menšin
- § 15 Vyučování náboženství
- § 16 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- § 17 Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů
- § 18 Individuální vzdělávací plán
- § 19 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem pravidla a náležitosti zjišťování vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných atd.
- § 20 Vzdělávání cizinců
- § 21 Práva žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků
- § 22 Povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

4

Organizace vzdělávání ve školách: § 23 - § 32

- § 23 Organizace škol
- § 24 Školní rok
- § 25 Formy vzdělávání
- § 26 Vyučovací hodina
- § 27 Učebnice, učební texty, školní potřeby
- § 28 Dokumentace škol a školských zařízení
- § 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních
- § 30 Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád
- § 31 Výchovná opatření
- § 32 Zákaz činnosti a propagace politických stran a hnutí, zákaz reklamy
- § 32a Spolupráce škol a školských zařízení

5

Přehled § 33 - § 43

ČÁST DRUHÁ Předškolní vzdělávání

- § 33 Cíle předškolního vzdělávání
- § 34 Organizace předškolního vzdělávání
- § 35 Ředitel MŠ

ČÁST TŘETÍ Povinnost školní docházky a základní vzdělávání

HLAVA I

Povinnost školní docházky

- § 36 Plnění povinnosti školní docházky
- § 37 Odklad povinné školní docházky
- § 38 Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území České republiky nebo v evropské škole
- § 39 Plnění povinné školní docházky ve střední škole

Jiný způsob plnění povinné školní docházky

- § 40 Druhy jiného způsobu plnění povinné školní docházky
- § 41 Individuální vzdělávání
- § 42 Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením
- § 43 Splnění povinné školní docházky

6

HLAVA II Základní vzdělávání: § 44 - § 56

- § 44 Cíle základního vzdělávání
- § 45 Stupně vzdělání
- § 46 Organizace základního vzdělávání
- § 47 Přípravné třídy základní školy
- § 48 Vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem
- § 48a Přípravný stupeň základní školy speciální
- § 49 Průběh základního vzdělávání
- § 50 Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování
- § 51 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- § 52 Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ...
- § 53 Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospějí nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, **konají opravné zkoušky**.
- § 54 Ukončení základního vzdělávání
- § 55 Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit ... nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmáctého roku věku.
- § 56 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podmínky pro zřízení funkce asistenta pedagoga a podrobnosti o jeho činnosti ...

7

ČÁST ČTVRTÁ Střední vzdělávání HLAVA I § 57 - § 71

HLAVA I Cíle a stupně středního vzdělání, přijímání ke vzdělávání, jeho organizace a průběh

- § 57 Cíle středního vzdělávání
- § 58 Stupně středního vzdělání
- Přijímání ke vzdělávání ve střední škole**
- § 59 Podmínky přijetí ke vzdělávání ve střední škole
- § 60 Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve střední škole
- § 60a Zápisový lístek
- § 60b Termíny podání přihlášky pro první kolo přijímacího řízení
- § 61 Přijímání do prvního ročníku nižšího a vyššího stupně šestiletého a osmiletého gymnázia
- § 62 Přijímání do oborů vzdělání s talentovou zkouškou
- § 63 Přijímání do vyššího ročníku vzdělávání ve střední škole
- § 64 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti, postup a termíny podání přihlášky ke vzdělávání ve střední škole ...
- § 65 Organizace středního vzdělávání
- § 66 Průběh středního vzdělávání
- § 67 Omlouvání - zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku jeho nepřítomnosti.
- § 68 Žák, který splnil povinnou školní docházku, může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného řediteli školy...
- § 69 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- § 70 Uznávání dosaženého vzdělání
- § 71 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti o organizaci a průběhu středního vzdělávání, teoretickém a praktickém vyučování a výchově mimo vyučování...

8

HLAVA II Ukončování středního vzdělávání § 72 - § 82

- § 72 Způsoby ukončování středního vzdělávání
- § 73 Účelem závěrečné zkoušky a maturitní zkoušky je ...
- § 74 Závěrečná zkouška
- § 75 Žák vykoná závěrečnou zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny zkoušky, které jsou její součástí ...
- § 76 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti o pojetí, obsahu a průběhu závěrečných zkoušek, termínech jejich konání, stanovení předmětů ...
- § 77 Maturitní zkouška
- § 78 Společná část maturitní zkoušky
- § 78a Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalogích požadavků zkoušek ...
- § 79 Profilová část maturitní zkoušky
- § 80 Orgány zajišťující maturitní zkoušky
- § 80a Dílčí zkouška konaná ústní formou a zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají před zkušební maturitní komisí ...
- § 80b Informace veřejně nepřístupné a povinnost zachovávat mlčenlivost
- § 81 Další podmínky konání maturitní zkoušky
- § 82 Přezkoumání průběhu a výsledků závěrečné a maturitní zkoušky

9

Přehled § 83 - § 91

HLAVA III Nástavbové studium a zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou

- § 83 Nástavbové studium
- § 84 Zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem
- § 85 Zkrácené studium pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou

ČÁST PÁTÁ Vzdělávání v konzervatoři

- § 86 Cíle vzdělávání v konzervatoři
- § 87 Stupně vzdělání v konzervatoři
- § 88 Přijímání ke vzdělávání v konzervatoři
- § 89 Ukončování vzdělávání v konzervatoři
- § 90 Absolutorium v konzervatoři
- § 91 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnější podmínky průběhu, organizace a ukončování vzdělávání v konzervatoři.

10

Vyšší odborné vzdělávání § 92 - § 103

- § 92 Cíle vyššího odborného vzdělávání a stupeň vzdělání
- § 93 Podmínky přijetí ke vzdělávání ve vyšší odborné škole
- § 94 Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve vyšší odborné škole
- § 95 Přijímání do vyššího ročníku vzdělávání ve vyšší odborné škole
- § 96 Organizace a průběh vyššího odborného vzdělávání
- § 97 Uchazeč se stává studentem vyšší odborné školy dnem zápisu ke vzdělávání ...
- § 98 Student může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného řediteli školy
- § 99 Hodnocení výsledků vzdělávání studentů
- § 100 Uznávání dosaženého vzdělání
- § 101 Ukončování vyššího odborného vzdělávání
- § 102 Podmínkou pro absolutorium je úspěšné ukončení posledního ročníku vzdělávání ...
- § 103 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnosti o organizaci, náležitostech a průběhu přijímacího řízení ke vzdělávání ve vyšších odborných školách, včetně termínů konání přijímacích zkoušek ...

11

HLAVA II Akreditace vzdělávacího programu

- § 104 Vzdělávací program v příslušném oboru vzdělání pro jednotlivou vyšší odbornou školu podléhá akreditaci, kterou uděluje ministerstvo; ...
- § 105 Žádost o akreditaci vzdělávacího programu se podává ministerstvu. Ministerstvo ...
- § 106 Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu rovnající se nejméně ...
- § 107 Akreditační komise

12

ČÁST SEDMÁ

Uznávání zahraničního vzdělání

§ 108 Absolvent zahraniční školy, který získal doklad o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání ...

§ 108a Ministerstvo vydává na základě žádosti, obsahující v příloze originál zahraničního vysvědčení nebo jeho úředně ověřenou kopii ...

13

ČÁST OSMÁ

Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

§ 109 Základní umělecké vzdělávání

§ 110 Jazykové vzdělávání

§ 111 Zájmové vzdělávání

§ 112 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem podrobnější podmínky a náležitosti přijímání do základního uměleckého vzdělávání, jazykového a zájmového vzdělávání ...

14

ČÁST DEVÁTÁ

Další vzdělávání ve školách

§ 113 Jednotlivá zkouška

§ 113a Vykonání jednotlivých zkoušek se poskytuje za úplatu...

§ 113b Uznávání dalšího vzdělání a částečného vzdělání

§ 113c Vykonání závěrečné zkoušky, maturitní zkoušky nebo absolutoria v konzervatoři

§ 113d Stupeň vzdělání lze bez předchozího vzdělávání ve střední nebo vyšší odborné škole získat po úspěšném vykonání zkoušek ...

§ 114 Odborné kursy, kursy jednotlivých předmětů, pomaturitní specializační kursy

15

ČÁST DESÁTÁ

Školská zařízení a školské služby

§ 115 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

§ 116 Školská poradenská zařízení

§ 117 Školská výchovná a ubytovací zařízení

§ 118 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

§ 119 Zařízení školního stravování

§ 120 Školská účelová zařízení

§ 121 Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem typy školských zařízení ...

16

ČÁST JEDENÁCTÁ Hmotné zabezpečení

Hmotné zabezpečení, odměny za
produktivní činnost a úplata za vzdělávání
a školské služby

§ 122 Hmotné zabezpečení a odměny za
produktivní činnost

§ 123 Úplata za vzdělávání a školské služby

17

Přehled § 124 - § 140

ČÁST DVANÁCTÁ Školská právnická osoba

- § 124 Hlavní činnost a zřizovatel školské právnické osoby
- § 125 Zřízení a vznik školské právnické osoby
- § 126 Zrušení a zánik školské právnické osoby
- § 127 Rozdělení, sloučení a splynutí školské právnické osoby
- § 128 Likvidace školské právnické osoby
- § 129 Působnost zřizovatele školské právnické osoby
- § 130 Orgány školské právnické osoby
- § 131 Ředitel
- § 132 Rada

Hospodaření školské právnické osoby

- § 134 Základní pravidla hospodaření školské právnické osoby
- § 135 Doplnková činnost
- § 136 Další pravidla hospodaření školské právnické osoby
- § 137 Peněžní fondy školské právnické osoby
- § 139 Účetnictví
- § 140 Vztah školské právnické osoby k majetku

18

ČÁST TŘINÁCTÁ Školský rejstřík Přehled § 141 - § 159

- § 141 Obsah školského rejstříku
- § 142 Účinky zápisu do rejstříku škol a školských zařízení
- § 143 Vedení rejstříku škol a školských zařízení
- § 144 Údaje v rejstříku škol a školských zařízení
- § 145 Účastníci řízení
- § 146 Podání žádosti o zápis školy nebo školského zařízení
- § 147 Náležitosti žádosti o zápis školy nebo školského zařízení
- § 148 Posouzení žádosti o zápis školy nebo školského zařízení
- § 149 Zápis změny v údajích
- § 150 Výmaz z rejstříku škol a školských zařízení
- § 151 V průběhu řízení o výmazu z rejstříku rozhodne orgán, který vede rejstřík škol ...
- § 152 Řízení ve věci zápisu škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany
- § 153 Rejstřík školských právnických osob vede ministerstvo.
- § 154 Do rejstříku školských právnických osob se zapisují tyto údaje...
- § 155 Součástí rejstříku školských právnických osob je sbírka listin ...
- § 156 Účastníkem řízení ve věcech rejstříku školských právnických osob je ...
- § 157 Žádost o zápis školské právnické osoby do rejstříku školských právnických osob ...
- § 158 Ministerstvo provede výmaz školské právnické osoby z rejstříku ...
- § 159 Žádost o zápis změny v zapisovaných údajích a žádost o výmaz ...
- § 159a Právnická osoba, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení ...

19

Přehled § 160 - § 168

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu

- § 160 Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených tímto zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost ...
- § 161 Financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky
- § 162 Financování škol a školských zařízení, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí
- § 163 Další výdaje státního rozpočtu pro školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku

ČÁST PATNÁCTÁ

Ředitel školy a školského zařízení a školská rada

- § 164 Ředitel školy a školského zařízení
- § 165 Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, dále
- § 166 Ředitel školské právnické osoby, ředitel příspěvkové organizace ...
- § 167 Školská rada
- § 168 Školská rada

20

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Ministerstva a Česká školní inspekce

- § 169 Ministerstvo
- § 169a Ministerstvo zřizuje Centrum zřizovací listinou ...
- § 169b Ministerstvo může rozhodnout také o změnách státní příspěvkové organizace ... § 169c Vznik, změny a zánik státní příspěvkové organizace ...
- § 170 Ministerstvo
- § 171 Ministerstvo
- § 172 Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti ...

Česká školní inspekce

- § 173 Česká školní inspekce je správní úřad s celostátní působností, který je organizační složkou státu a účetní jednotkou.
- § 174 Česká školní inspekce zpracovává koncepční záměry inspekční činnosti a systémy hodnocení vzdělávací soustavy.
- § 175 Vzájemné vztahy mezi školními inspektory, kontrolními pracovníky, přizvanými osobami a osobami, u kterých se provádí inspekční činnost ...
- § 176 zrušen

21

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Působnost územních samosprávných celků ve školství

- § 177 Územní samosprávu ve školství vykonávají obec, kraj.
- § 178 Obec
- § 179 Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje
- § 180 Obec nebo svazek obcí zajišťuje výdaje právnických osob ...
- § 180a Obec, která hodlá uskutečňovat projekt financovaný z prostředků Evropské unie ...
- § 181 Kraj
- § 182 Kraj zajišťuje výdaje právnických osob ...

22

Přehled § 183 - § 192

ČÁST OSMNÁCTÁ

Společná, přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení

- § 183 Společná ustanovení
- § 183a Obce a kraje jsou povinny v rámci přenesené působnosti poskytovat ministerstvu § 183b V tomto zákoně se za občana Evropské unie považuje i občan ...
- § 184 Účast členů ve zkušební komisi pro závěrečné zkoušky, maturitní zkoušky ...
- § 185 Přechodná ustanovení
- § 186 Školy a školská zařízení zařazené ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona do sítě škol ...
- § 187 Změna právní formy na školskou právnickou osobu
- § 188 Ke změně právní formy na školskou právnickou osobu se vyžaduje ...
- § 189 Rozhodnutí o změně právní formy na školskou právnickou osobu ...
- § 190 Statutární orgán právnické osoby, jež mění právní formu ...
- § 191 Zrušovací ustanovení

ČÁST DEVATENÁCTÁ Účinnost

- § 192 Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005

Novely zákona - je nutno průběžně sledovat

23

Dlouhodobé záměry

- **Ministerstvo zpracovává dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky**, projednává jeho návrh s příslušnými ústředními odborovými orgány, příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností a s kraji, předkládá jej vládě ke schválení a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup. Vláda předkládá dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu k projednání.
- **Krajský úřad zpracovává v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji** a předkládá jej ministerstvu k vyjádření. Část dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem, předkládá rada kraje zastupitelstvu kraje ke schválení. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji je vždy zveřejňován způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- Dlouhodobý záměr podle kraje obsahuje analýzu vzdělávací soustavy v kraji a stanovuje na základě předpokládaného demografického vývoje, vývoje na trhu práce a záměrů dalšího rozvoje kraje zejména cíle a úkoly pro jednotlivé oblasti vzdělávání, strukturu vzdělávací nabídky, především strukturu oborů vzdělání, druhů, popřípadě typů škol a školských zařízení a jejich kapacitu a návrh na financování vzdělávání a školských služeb v kraji.
- Dlouhodobé záměry se vyhodnocují a zpracovávají jednou za 4 roky

24

Výroční zprávy

- **Ministerstvo** zpracovává každoročně výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy České republiky, předkládá ji vládě a zveřejňuje vždy způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- **Krajský úřad** zpracovává každoročně výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji, předkládá ji zastupitelstvu kraje a ministerstvu a zveřejňuje vždy způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- **Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zpracovává každoročně výroční zprávu o činnosti školy za školní rok**, zasílá ji zřizovateli a zveřejňuje vždy na přístupném místě ve škole. **Do výroční zprávy může každý nahlížet a pořizovat si z ní opisy a výpisy**, anebo za cenu v místě obvyklou může obdržet její kopii. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.
- **Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem** rámcovou strukturu, obsah a postup zpracování dlouhodobých záměrů a výročních zpráv a termíny jejich předkládání a zveřejňování.

25

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

- Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.
- **Zdravotním postižením** je pro účely tohoto zákona mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.
- **Zdravotním znevýhodněním** je pro účely tohoto zákona zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.
- **Sociálním znevýhodněním** je pro účely tohoto zákona
  - rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
  - nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo
  - postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky
- **Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení.**

26

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů

- Školy a školská zařízení vytvářejí podmínky pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů.
- K rozvoji nadání dětí, žáků a studentů lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů. Třídám se sportovním zaměřením nebo žákům a studentům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.
- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost osoby, nebo s rozhodnutím soudu oprávněna jednat za dítě nebo nezletilého žáka (dále jen "zákonný zástupce"), a mimořádně nadaného zletilého žáka nebo studenta na jeho žádost přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost.
- Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

27

Individuální vzdělávací plán

- Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Ve středním vzdělávání nebo vyšším odborném vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

28

Práva žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

- Žáci a studenti mají právo
  - na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona,
  - na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
  - volit a být voleni do školské rady, jsou-li zletilí,
  - zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat,
  - vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje,
  - na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.
- Některá práva výše uvedená mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků.
- Na informace mají v případě zletilých žáků a studentů právo také jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost.

29

Povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

- Žáci a studenti jsou povinni
  - řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat,
  - dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
  - plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.
- **Zletilí žáci a studenti jsou dále povinni**
  - informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
  - dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
  - oznamovat škole a školskému zařízení údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.

30

Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni

- zajistit, aby dítě a žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení,
- na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte nebo žáka,
- informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží dítěte nebo žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- oznamovat škole a školskému zařízení údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.

31

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních

- Školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.
- Školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Školy a školská zařízení jsou povinny vést evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, vyhotovit a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím. Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, jimž se záznam o úrazu zasílá.

32

Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

- Ředitel školy vydá školní řád;
- Ředitel školského zařízení vnitřní řád.
- Školní řád a vnitřní řád upravuje
  - podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky,
  - provoz a vnitřní režim školy nebo školského zařízení,
  - podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,
  - podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů.

33

Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

- Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.
- Školní řád nebo vnitřní řád zveřejní ředitel na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení,
- Prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnanci, žáci a studenti školy nebo školského zařízení a o jeho vydání a obsahu jsou informováni i zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.
- Ředitel střední nebo vyšší odborné školy může se souhlasem zřizovatele vydat **stipendijní řád**, podle něhož lze žákům a studentům poskytovat prospěchové stipendium.

34

Výchovná a kázeňská opatření

- Výchovnými opatřeními jsou
  - pochvaly nebo jiná ocenění
  - kázeňská opatření
- **Kázeňským opatřením je**
  - podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení,
  - vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta.
- **Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.**
- Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

35

Výchovná a kázeňská opatření

- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za **závažné zaviněné porušení povinností**
- O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka či studenta rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení **do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl**, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu.
- O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu.
- Žák nebo student přestává být žákem nebo studentem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

36

Plnění povinnosti školní docházky

- Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku
- Povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů.
- Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

37

Plnění povinnosti školní docházky

- **Povinná školní docházka začíná** počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad.
- Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce.
- Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky je také doporučující vyjádření **školského poradenského zařízení**, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.
- Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

38

Odklad povinné školní docházky

- Není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte do 31. května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, nebo odborného lékaře.
- Začátek povinné školní docházky lze odložit **nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.**
- Při zápisu do prvního ročníku základní škola informuje zákonného zástupce dítěte o možnosti odkladu povinné školní docházky.

39

Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území ČR nebo v evropské škole

- Žák může plnit povinnou školní docházku také ve škole mimo území České republiky,
  - ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky,
  - v zahraniční škole zřízené na území České republiky cizím státem, právnickou osobou se sídlem mimo území České republiky nebo cizím státním občanem a nezapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, v níž ministr školství, mládeže a tělovýchovy povolil plnění povinné školní docházky,
  - v evropské škole působící na základě Úmluvy o statutu Evropských škol
- Pokud žák nemůže v zahraničí plnit povinnou školní docházku, plní povinnou školní docházku formou individuální výuky.

40

Plnění povinné školní docházky ve střední škole

- Žák, který byl v průběhu plnění povinné školní docházky přijat ke střednímu vzdělávání, pokračuje v plnění povinné školní docházky ve střední škole.
- Na žádost zákonného zástupce žáka nebo po dohodě s ním převede ředitel střední školy žáka, který plní povinnou školní docházku ve střední škole, do odpovídajícího ročníku spádové základní školy, popřípadě do jiné základní školy, kterou zvolil zákonný zástupce, a to se souhlasem ředitele této školy.
- **Jiný způsob plnění povinné školní docházky**
  - individuální vzdělávání, které se uskutečňuje bez pravidelné účasti ve vyučování ve škole
  - vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením.

41

Individuální vzdělávání

- O povolení individuálního vzdělávání žáka **rozhoduje ředitel školy, kam byl žák přijat k plnění povinné školní docházky**, na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi prvního stupně základní školy.
- **Žádost zákonného zástupce o individuální vzdělávání musí obsahovat**
  - jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, a místo trvalého pobytu žáka nebo bydliště, pokud nemá na území České republiky místo trvalého pobytu,
  - uvedení období, ročníku, popřípadě pololetí, kdy má být žák individuálně vzděláván,
  - důvody pro individuální vzdělávání žáka,
  - popis prostorového a materiálně technického zabezpečení vzdělávání a podmínek ochrany zdraví individuálně vzdělávaného žáka,
  - doklady osvědčující splnění vzdělání osoby, která bude žáka individuálně vzdělávat,
  - seznam učebnic a učebních textů, které budou ve výuce užívány
  - další skutečnosti, které mají vliv na průběh vzdělávání žáka,
  - vyjádření školského poradenského zařízení.

42

Individuální vzdělávání

- **Ředitel školy individuální vzdělávání povolí, pokud**
  - jsou dány závažné důvody pro individuální vzdělávání,
  - jsou zajištěny dostatečné podmínky pro individuální vzdělávání, zejména podmínky materiální a ochrany zdraví žáka,
  - osoba, která bude žáka vzdělávat, získala alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou,
  - jsou zajištěny vhodné učebnice a učební texty, podle nichž se má žák vzdělávat.
- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky.
- Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.
- **Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka,** může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

43

Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením

- Dítěti s hlubokým mentálním postižením stanoví krajský úřad místně příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte se souhlasem zákonného zástupce dítěte takový způsob vzdělávání, který odpovídá duševním a fyzickým možnostem dítěte, a to na základě doporučujícího posouzení odborného lékaře a školského poradenského zařízení.
- Krajský úřad zároveň zajistí odpovídající pomoc při vzdělávání dítěte, zejména pomoc pedagogickou a metodickou.
- Dojde-li ke změně duševních a fyzických možností dítěte, krajský úřad způsob vzdělávání odpovídajícím způsobem upraví.

44

Přestup žáka ZŠ do jiné ZŠ

- Rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka, do které se žák hlásí.
- Pokud ředitel školy rozhodne, že žádosti o přestup vyhoví, informuje o této skutečnosti bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestupuje.
- Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

45

Omlouvání a uvolňování žáků ZŠ

- Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování **nejpozději do 3 kalendářních dnů** od počátku nepřítomnosti žáka. Podmínky pro uvolňování žáka z vyučování a omlouvání neúčasti žáka ve vyučování stanoví školní řád.
- Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů **uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu**; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.
- V předmětu **tělesná výchova** ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady.
- Žákovi, který se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanoví ředitel školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka, nebo mu může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Zákonný zástupce žáka je povinen vytvořit pro stanovené vzdělávání podmínky.

46

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZŠ

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.
- O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
- V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi **výstupní hodnocení** o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání.
- V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

47

Zpochybnění hodnocení žáka ZŠ

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, **nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení**, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka;
- je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.
- Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí **komisionální přezkoušení žáka**, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

48

Ukončení základního vzdělávání

- Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku základního vzdělávání, vysvědčení o úspěšném ukončení druhého ročníku šestiletého gymnázia nebo čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia nebo osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, nebo vysvědčení vydané po úspěšném ukončení kursu pro získání základního vzdělání. Tato vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělávání, nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, **prestavá být žákem školy 30. června** příslušného školního roku.
- Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravňující zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy **do termínu konání těchto zkoušek**, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku.
- Žák, který byl přijat ke vzdělávání ve střední škole, je považován za žáka základní školy **do 31. srpna** příslušného školního roku.

49

Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve SŠ

- Jednotlivá kola přijímacího řízení vyhlašuje ředitel školy způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem. Počet kol přijímacího řízení není omezen. Pro přijímání do prvního ročníku střední školy je povinen ředitel školy vyhlásit nejméně jedno kolo přijímacího řízení. Termín pro první kolo přijímacího řízení je stanoven prováděcím právním předpisem.
- V rámci přijímacího řízení **může ředitel školy rozhodnout o konání přijímací zkoušky**. Přijímací zkouška je způsob ověření předpokladů uchazeče, jejíž obsah a formu stanoví ředitel školy v souladu s rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání.
- V takovém případě pro první kolo přijímacího řízení stanoví ředitel školy nejméně dva termíny pro konání přijímací zkoušky.
- Zaměření a náročnost přijímacích zkoušek konaných v různých termínech prvního kola přijímacího řízení a způsob hodnocení výsledků dosažených při přijímacích zkouškách, musí umožnit stanovení celkového pořadí úspěšnosti uchazečů ke vzdělávání v prvním kole přijímacího řízení.
- **Rozhodne-li ředitel školy, že se přijímací zkouška nekoná, informuje o tom uchazeče nebo zákonného zástupce nezletilého uchazeče bez zbytečného odkladu.**

50

Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve SŠ

- **Pro přijímací řízení na SŠ ředitel školy stanoví**
  - **jednotná kritéria pro všechny uchazeče** přijímané v každém jednotlivém kole přijímacího řízení do příslušného oboru vzdělání a formy vzdělávání pro daný školní rok; kritéria přijímacího řízení mohou být stanovena odlišně podle obsahového zaměření školního vzdělávacího programu,
  - **předpokládaný počet přijímaných uchazečů** do jednotlivých oborů vzdělání a forem vzdělávání; pokud ředitel školy stanovil kritéria přijímacího řízení podle obsahového zaměření školního vzdělávacího programu, je při stanovování počtu přijímaných uchazečů oprávněn tufo skutečnost zohlednit.
- **Rozhodnutí o konání přijímací zkoušky**, pokud o jejím konání v rámci přijímacího řízení ředitel školy rozhodl, o termínech konání přijímací zkoušky, o stanovených jednotlivých kritériích a předpokládaném počtu přijímaných uchazečů zveřejní ředitel školy
  - **pro první kolo přijímacího řízení** pro obory vzdělání s talentovou zkouškou do 30. října, pro ostatní obory vzdělání do 31. ledna,
  - **pro další kola přijímacího řízení** nejpozději k datu vyhlášení příslušného kola přijímacího řízení.
- **Jednotlivá rozhodnutí ředitele školy musí být zveřejněna rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup.**

51

Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve SŠ

- **V jednotlivých kolech přijímacího řízení hodnotí ředitel školy uchazeče podle**
  - hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání,
  - výsledků hodnocení dosaženém při talentové zkoušce, je-li stanovena,
  - výsledků hodnocení dosaženém při přijímací zkoušce, je-li stanovena
  - dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče.
- Pokud plní podmínky přijímacího řízení více uchazečů, než kolik lze přijmout, rozhoduje jejich pořadí podle výsledků hodnocení přijímacího řízení.
- Předpokladem přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole je rovněž splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání, pokud je stanovena.

52

Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve SŠ

- **Rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení, které nelze doručit uchazeči nebo zákonnému zástupci nezletilého uchazeče, se ukládá po dobu 5 pracovních dnů, pak je považováno za doručené. Písemnost, kterou nelze doručit, se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jeho prostřednictvím.**
- **Odvolání uchazeče proti rozhodnutí ředitele školy o výsledku přijímacího řízení lze podat ve lhůtě 3 pracovních dnů od doručení rozhodnutí.**
- **Uchazeč, kterému bylo doručeno rozhodnutí o přijetí ke vzdělávání, musí svůj úmysl vzdělávat se v dané střední škole potvrdit **zápisovým lístkem****

53

Přijímání do prvního ročníku vzdělávání ve SŠ

Zápisový lístek

- K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem příslušného oboru vzdělání a formy vzdělávání na dané střední škole slouží zápisový lístek.
- Uchazeč, který je žákem základní školy, obdrží zápisový lístek na této základní škole, a to nejpozději do 15. března, nebo do 30. listopadu v případě, že podává přihlášku do oboru vzdělání s talentovou zkouškou. V ostatních případech vydá na žádost uchazeče zápisový lístek krajský úřad příslušný dle místa trvalého bydliště uchazeče.
- Každý uchazeč o vzdělávání ve střední škole, který se účastní přijímacího řízení pro následující školní rok, obdrží jeden zápisový lístek.
- Zápisový lístek je potvrzen razítkem a podpisem odpovědného pracovníka orgánu, který zápisový lístek vydal.
- Svůj úmysl vzdělávat se v dané střední škole potvrdí uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku řediteli školy, který rozhodl o jeho přijetí ke vzdělávání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy bylo uchazeči doručeno rozhodnutí o přijetí.
- Nepotvrdí-li uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku úmysl vzdělávat se ve střední škole podle odstavce 6, vzdává se tímto práva být přijat za žáka dané střední školy a na jeho místo lze přijmout jiného uchazeče.
- Práva být žákem střední školy se vzdává i uchazeč, který písemně požádá ředitele příslušné střední školy o zpětné vydání zápisového lístku. **O zpětné vydání zápisového lístku může uchazeč požádat nejvýše jednou.**

54

Studium na SŠ

- Uchazeč se stává žákem střední školy prvním dnem školního roku, popřípadě dnem uvedeným v rozhodnutí o přijetí.
- V průběhu středního vzdělávání se žákovi umožňuje přestup do jiné střední školy, změna oboru vzdělání, přerušování vzdělávání, opakování ročníku a uznání předchozího vzdělání, a to na základě písemné žádosti. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka.
- Ředitel školy může žákovi povolit změnu oboru vzdělání. V rámci rozhodování o změně oboru vzdělání může ředitel školy stanovit rozdílovou zkoušku a určit její obsah, rozsah, termín a kritéria jejího hodnocení.
- **O přestupu žáka střední školy do jiné střední školy rozhoduje ředitel školy, do které se žák hlásí. V rámci rozhodování o přestupu žáka, zejména pokud má při přestupu dojít ke změně oboru vzdělání, může ředitel školy stanovit rozdílovou zkoušku a určit její obsah, rozsah, termín a kritéria jejího hodnocení.**
- **Žák přestává být žákem školy, z níž přestoupil, dnem předcházejícím dni přijetí na jinou školu. O přijetí žáka informuje ředitel školy bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestoupil. Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.**

55

Omlouvání žáků SŠ

- Zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku jeho nepřítomnosti.
- Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen.
- **Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.**
- V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.
- Podmínky pro omlouvání neúčasti žáka ve vyučování a pro uvolňování žáka z vyučování **stanoví školní řád.**

56

Hodnocení žáků SŠ

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději **do konce září následujícího školního roku**. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
- Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů **opravnou zkoušku** nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. **Opravné zkoušky jsou komisionální.**
- **Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně** nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.
- **Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.**

57

Pochybnosti o hodnocení žáka SŠ

- Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může **do 3 pracovních dnů** ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.
- Ředitel školy nebo krajský úřad **nařídí komisionální přezkoušení žáka**, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká **hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření**, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- **V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.**

58

Maturitní zkouška

- Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.
- Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

- Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou
  - český jazyk a literatura,
  - cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky, žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem,
  - matematika,
  - občanský a společenskovední základ,
  - informatika,
  - předměty stanovené jako zkušební předměty pro nepovinné zkoušky.
- **Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 3 povinných zkoušek a jedné volitelné.** V rámci společné části maturitní zkoušky může žák dále konat nejvýše 3 nepovinné zkoušky,

59

Maturitní zkouška

Profilová část maturitní zkoušky

- **Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 2 nebo 3 povinných zkoušek.** Počet povinných zkoušek pro daný obor vzdělání stanoví rámcový vzdělávací program.
- **Ve školách a třídách s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je jednou z povinných zkoušek zkouška z jazyka národnostní menšiny.**
- Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat **nejvýše 2 nepovinné zkoušky.** Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce.

60

Orgány zajišťující maturitní zkoušku

- **Ministerstvo** odpovídá za přípravu a metodické řízení průběhu společné části maturitní zkoušky, za vedení evidence přihlášek a evidence výsledků maturitních zkoušek.
- **Centrum připravuje katalogy a zadání zkoušek společné části maturitní zkoušky**,
  - zajišťuje výrobu zadání zkoušek společné části maturitní zkoušky a jejich distribuci do škol,
  - označuje zadání zkoušek společné části maturitní zkoušky nebo jejich částí za informace veřejně nepřístupné,
  - zajišťuje zpracování a centrální vyhodnocení výsledků zkoušek společné části maturitní zkoušky, s výjimkou dílčích zkoušek konaných formou písemné práce a formou ústní,
  - zajišťuje odbornou přípravu pedagogických pracovníků určených ředitelem školy k odborně přípravě pro výkon funkce zadavatele, komisaře nebo hodnotitele,
  - zajišťuje konání zkoušek ověřujících znalost právních předpisů upravujících organizaci, obsah a průběh maturitní zkoušky,
  - vydává pedagogickým pracovníkům, kteří úspěšně vykonali zkoušku podle písmene f), osvědčení o způsobilosti k výkonu funkce zadavatele, komisaře nebo hodnotitele,
  - jmenuje na návrh ředitele školy komisaře a odměňuje jej, je zpracovatelem registru
  - je správcem registru pedagogických pracovníků oprávněných k výkonu funkce komisaře, zadavatele a hodnotitele; registr obsahuje také rodná čísla pedagogických pracovníků, a nebylo-li rodné číslo přiděleno, jméno a příjmení a datum a místo narození.
- **Krajský úřad jmenuje na návrh ředitele školy předsedy zkušebních maturitních komisí.**
- **Ředitel školy zejména**
  - odpovídá za zajištění podmínek pro řádný průběh maturitní zkoušky ve škole, jmenuje zadavatele a hodnotitele pro společnou část maturitní zkoušky, jmenuje ostatní členy zkušební maturitní komise, vyjma jejího předsedy a navrhuje pedagogické pracovníky, kteří by měli vykonat odbornou přípravu pro výkon funkce zadavatele, komisaře nebo hodnotitele.

61

Školská poradenská zařízení

- Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání
- Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi.

62

Školská výchovná a ubytovací zařízení

- Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena
  - vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování,
  - celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě
  - zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání.
- Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

63

Financování

Financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky

- **Republikové normativy** stanoví ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního vzdělávání, základního vzdělávání, středního vzdělávání a vyššího odborného vzdělávání na kalendářní rok a zveřejňuje je ve Věstníku.
- **Krajské normativy** stanoví krajský úřad jako výši výdajů připadajících na jednotku výkonu na kalendářní rok za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem a zveřejní je.
- **Jednotkou výkonu** je jedno dítě, žák, student, ubytovaný, stravovaný, lůžko, třída, studijní skupina, oddělení nebo jiná jednotka. Součástí krajských normativů jsou příplatky na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů.

64

Financování

- **Při stanovení krajských normativů vychází krajský úřad zejména z:**
  - dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji,
  - rámcových vzdělávacích programů nebo akreditovaných vzdělávacích programů pro vyšší odborné vzdělávání,
  - rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo přímé pedagogicko-psychologické činnosti a
  - naplněnosti tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školách a školských zařízeních.
- **Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem členění krajských normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení, jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy, vztah mezi ukazateli a jednotkami výkonu, ukazatele pro výpočet minimální úrovně krajských normativů a zásady pro jejich zvýšení a jejich zveřejnění.**

65

Ředitel

- **Ředitel školy a školského zařízení**
  - rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak,
  - odpovídá za to, že škola a školské zařízení poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s tímto zákonem a vzdělávacími programy
  - odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb,
  - vytváří podmínky pro výkon inspekční činnosti České školní inspekce a přijímá následná opatření,
  - vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a pro práci školské rady, pokud se podle tohoto zákona zřizuje,
  - zajišťuje, aby byly dotčené osoby včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta,
  - zajišťuje spolupráci při uskutečňování programů zjišťování výsledků vzdělávání vyhlášených ministerstvem,
  - odpovídá za zajištění dohledu nad dětmi a nezletilými žáky ve škole a školském zařízení.
- **Ředitel školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, projednává s ní všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Při svém rozhodování ředitel školy k názorům pedagogické rady přihledne.**
- **Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy.**

66

Ředitel

- **Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí**
  - stanovuje organizaci a podmínky provozu školy a školského zařízení,
  - odpovídá za použití finančních prostředků státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny,
  - předkládá rozbor hospodaření podle závazné osnovy a postupu stanoveného ministerstvem.
- **Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech:**
  - zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu podle a zamítnutí žádosti o přeřazení žáka nebo studenta do vyššího ročníku
  - přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání a ukončení předškolního vzdělávání, zařazení dítěte do přípravného stupně základní školy speciální, zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy,
  - zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky,
  - převedení žáka do odpovídajícího ročníku základní školy,

67

Ředitel

- **Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, dále rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech**
  - přijetí k základnímu vzdělávání, přestupu žáka, převedení žáka do jiného vzdělávacího programu a zamítnutí žádosti o povolení pokračování v základním vzdělávání,
  - přijetí ke vzdělávání ve střední škole, vyšší odborné škole a v konzervatoři,
  - zamítnutí žádosti o přestup, změnu oboru vzdělání, přerušení vzdělávání a opakování ročníku,
  - zamítnutí žádosti o pokračování v základním vzdělávání,
  - podmíněně vyloučení a vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení,
  - zamítnutí žádosti o uznání dosaženého vzdělání,
  - povolení a zrušení povolení individuálního vzdělávání žáka.

68

Jmenování ředitele do funkce

- Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu nebo její součástí jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkursního řízení.
- Zřizovatel plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů.

69

Odvolání ředitele z funkce

- Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu nebo její součástí zřizovatel odvolá z funkce v případě
  - pozbytí některého z předpokladů pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení
  - nesplnění podmínky získání znalostí z oblasti řízení školství studiem pro ředitele škol a školských zařízení,
  - organizačních změn, jejichž důsledkem je zrušení vykonávané funkce.
- **Ředitele lze dále odvolat z funkce pouze v případě**
  - závažného porušení nebo neplnění právních povinností vyplývajících z vykonávané funkce, které bylo zjištěno zejména inspekční činností České školní inspekce, zřizovatelem nebo jinými kontrolními orgány,
  - dosažení 65 let věku.
- Odvolání z funkce je písemné, doručuje se řediteli a vedoucímu do vlastních rukou a musí obsahovat důvody odvolání, jinak je neplatné.

70

Školská rada

- Při základních, středních a vyšších odborných školách se zřizuje školská rada.
- Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.
- Pokud je součástí právnické osoby více těchto škol, je možné zřídit jednu školskou radu.
- Při vyšší odborné škole se školská rada zřizuje vždy samostatně.
- Školskou radu zřizuje zřizovatel, který zároveň stanoví počet jejích členů a vydá její volební řád.
- Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci a studenti a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy.
- **Členem školské rady nemůže být ředitel školy.**
- Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, plní úkoly zřizovatele ředitel školy.

71